

Barcelona

Crònica política comentada

Volum 3.er de la Història del Catalanisme

Núm. 14

3 octubre de 1931

SEGUEIX EL CALVARI

Amb aquesta paraula han estat qualificades pels nostres representants a les Còrtes Constituents d'Espanya les angúnies passades aquests darrers dies mentre es discutia l'esmena del senyor Alcalà Zamora, que d'aprovar-se obria les portes a una possible presa en consideració del nostre Estatut, i de no aprovar-se les barrava definitivament, allunyant tota esperança de la seva concessió.

Cal mencionar els dos homes que, recordant el pacte de Sant Sebastià han fet honor a la paraula donada. Un d'ells, el cap del Govern, ha lluitat personalment a favor de les minces aspiracions que tan tímidament formulà Catalunya; l'altre, l'Alexandre Lerroux, absent d'Espanya, presidint les juntes de la Societat de Nacions, ha donat l'ordre imperativa per tal que tots els seus partidaris votessin l'esmena, naturalment, en vistes a la futura aprovació dels estatuts autonòmics de les regions espanyoles que puguin presentar-se además del de Catalunya. Bé; i a part tot quant ens separa, hem de dir que en sentim agraïment.

Una vegada més, però, constatem el que ja hem dit i fet notar amb anterioritat: els inconvenients, les dificultats, la incompatibilitat entre les aspiracions de Catalunya i el voler de Castella no era producte de la voluntat de les famílies regnants, no era característica dels Austries ni dels Borbons com tantes vegades se'ns ha dit i se'ns ha volgut fer creure, no; l'abim infranquejable és aquell esperit de la raça que sempre se'ns ha oposat, s'oposa i s'oposarà als nostres anhels, com va oposar-se en el seu dia a les aspiracions de llibertat dels pobles que creia civilitzar, i que en realitat oprimia i tiranitzava; mentre l'hegemonia castellana subsisteixi a Ibèria, tot intent de llibertat, tot reconeixement d'igualtat germanívola, ni serà comprès, ni mai concedit de bon grat. Per la força, que no per la raó ni pel dret aconseguiren la seva independència, cansats de pidolar una autonomia, les pàtries subjectes a l'imperialisme de Castella, i si Catalunya desitja de debò assolir el dret de governar-se, no per haver arribat a una majoria d'edat, com deia còmicament un diputat (de no recordem per quina ignorada circumscripció de prop les Hurdes), ja que fou mestressa dels seus destins molt abans que existís el nom d'Espanya, sinó perquè independentment de les raons històriques i tradicionals, existeix el voler del nostre poble; no té altre remei que seguir el camí que en el seu dia li traçaren, totes les collectivitats que conquistaren el seu dret d'existència; arrèncar per la força el que de grat sabem que després de regatejar-lo molt, de sofrir una sort inacabable d'humiliacions de tota mena, no han de concedir-ho, no han de donar-ho.

Al nostre entorn cauen totes les tiranies, al buf dels pobles dressats en cerca de llibertats, s'enderroquen les seculars sobiranes i desapareixen per sempre els tradicionals símbols de poder i les més arrelades institucions opressores; arretu els nuclis humans reivindiquen els inalienables drets que, naixent amb l'individu, s'extenen fins a la collectivitat, donant-li el gaudi que comporta l'obtenció de la plenitud de les dignitats humanes; ningú no gosa discu-